

Handläggare
Anna Lindskog
Telefon: 08-508 25 248

Till
Socialnämnden
2019-04-16

Inriktning av FoU-medel för lokala utvecklingsprojekt och studieresor år 2020 samt redovisning av forsknings- och lokala utvecklingsprojekt år 2018

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner redovisning av forsknings- och lokala utvecklingsprojekt år 2018.
2. Socialnämnden godkänner förslag till inriktning av FoU-medel för lokala utvecklingsprojekt och studieresor 2020.
3. Ärendet delges samtliga stadsdelsnämnder och kommunstyrelsen.

Lena Lundström Stoltz
förvaltningschef

Veronica Wolgast
avdelningschef

Sammanfattning

Tre forskningsprojekt har lämnat sina slutrapporter under 2018 och nio lokala utvecklingsprojekt har erhållit medel för forskning och utveckling. I ärendet och i bilagan redovisas resultaten av projekten.

Syftet med FoU-arbetet är att stödja utvecklingen av en evidensbaserad praktik inom Stockholms socialtjänst. Utgångspunkten är professionell kunskap som ska samlas systematiskt tillsammans med kunskap från brukare och invånare samt kunskap från forskning.

Följande inriktning föreslås avseende medel för forskning och utveckling inför år 2020: Underlätta ett mer sammanhållet stöd till den enskilde, innovation och jämställdhet. Grundtanken är att projekten som erhåller medel ska ha ett strategiskt värde för staden som helhet.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner 2018 års redovisning och inriktning för 2020.

Bakgrund

Socialnämnden fördelar lokala utvecklingsmedel till stöd för stadsdelsförvaltningarnas utvecklingsprojekt. Nämnden finansierar även forskningsprojekt som är av intresse för staden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 10 april 2019 och funktionshinderrådet har haft möjlighet att ta del av ärendet den 11 april 2019.

Ärendet

Redovisning av forskningsprojekt 2018

Under 2018 har nedanstående tre forskningsprojekt som finansierats av lokala utvecklingsmedel lämnat in sina slutrapporter:

- Socialrådgivning på nätet, följeforskning
- Globenmodellen – analys av ett förändringsarbete inom försörjningsstöd i Enskede-Årsta-Vantör
- Användning av Motiverande samtal i Stockholms stad och kompetens vid 4 enheter efter handledning grundad på objektiv prestation

Stockholms stad startade 2011 ett utvecklingsprojekt (Socialrådgivning online) med syfte att undersöka möjligheterna att lansera en internetbaserad socialrådgivning. Socialrådgivningen skulle göra det lättare för stockholmarna att få information om socialtjänsten. Den skulle också skapa lägre trösklar när det gäller att komma i kontakt med socialtjänsten. I slutrapporten konstateras att de som sökt sig till socialtjänsten var nöjda med rådgivningen, både när det gällde att snabbt få kontakt med rådgivningen men också med den hjälp rådgivningen erbjöd.

Globenmodellen är ett utvecklingsprojekt inom försörjningsstödsenheten i stadsdelen Enskede-Årsta-Vantör (EÅV). Syftet med projektet har varit att förändra det egna arbetet gentemot klienter med långvarigt ekonomiskt bistånd. En forskargrupp från Linnéuniversitetet har studerat stadsdelsförvaltningens arbete med Globenmodellen. Fyra bärande inslag i modellen har identifierats och analyserats. Inslagen var

processtödet, Motivational Interviewing/MI, samverkan och förändringsplaner.

Stockholm stad har utbildat medarbetare i motiverande samtal (Motivational Interviewing/MI) från 2009 och framåt samt verkat för att medarbetare inom socialtjänsten ska använda MI. MI är en evidensbaserad samtalsmetod som syftar till att stärka individens egen inre motivation till förändring. I slutrapporten konstateras att med stadens hittillsvarande strategi för att implementera MI, så når 44 procent av deltagarna grundkompetens i MI och av dem är det 20 procent som når skicklig MI. MI ska helst utföras skickligt med klienter.

Slutrapporterna går att ta del av i sin helhet på Kunskapsbanken. En sammanfattning av respektive slutrapport återfinns i bilaga 1.

Redovisning av lokala utvecklingsprojekt år 2018

Det var tio lokala utvecklingsprojekt som beviljades medel för 2018. Alternativ Family Care – mottagande av ensamkommande barn i familjehem (Skärholmens stadsdelsförvaltning) påbörjade dock aldrig sitt arbete och återbetalade de beviljade medlen. I bilaga 1 redovisas resultaten från följande nio lokala utvecklingsprojekt:

- Samlarteam, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning. Syftet med projektet var att skapa ett team som jobbar med samlare, fortsätta utvärdera metoden på flera personer i samarbete med forskare genom kontinuerlig handledning och nå ut med metoden till flera stadsdelsförvaltningar.
- Lösninginriktad intensiv hemmabaserad familjebehandling (LIFH), Farsta stadsdelsförvaltning. Syftet med projektet är att undersöka om LIHF är ett alternativ till en externplacering och om det leder till en positiv förändring för ungdomen och dess familj, samt hur barn och föräldrar upplever behandlingen.
- Kristeamets utvärdering, Farsta stadsdelsförvaltning. Kristeamet fungerar som en länk mellan socialsekreterare, familjen och går in med kortare insatser under utredningstiden. Syftet med projektet under år 2018 var att undersöka resultaten närmare och få familjernas syn på Kristeamets insatser och delaktigheten i processen.
- Stockholms regnbågsteam, Farsta stadsdelsförvaltning. Syftet med projektet under 2018 var att utveckla socialtjänsten och skapa ett regnbågsteam av boendestödjare och en träfflokalsverksamhet för målgruppen HBTQ med psykisk ohälsa.

- Mätinstrument livskvalitet gruppbostad, Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning. Syftet 2018 var att utbilda samtliga brukare i självbestämmande, genomföra fokusgrupper och en enkätundersökning.
- Brukarskola på boende- och behandlingsenheten, socialförvaltningen. Syftet med Brukarskolan är att skapa en modell för att systematiskt erbjuda kurser och aktiviteter som underlättar den enskildes väg till större autonomi och en så självständig boendeform som möjligt.
- Bostad direkt från gatan, socialförvaltningen. Syftet med projektet var att genom en förstudie ta fram förslag på en ny arbetsmetod för att nå personer i långvarig hemlöshet som i dagsläget inte kommer i kontakt med stadens verksamheter.
- Bo kvar, Skärholmens stadsdelsförvaltning. Syfte med projektet 2018 var att kraftsamla kring vräkningsförebyggande och hemlöshetsfrågor genom att förstärka och utveckla det interna och externa samarbetet. samt utveckla nya arbetssätt och metoder.
- Södermalmsmodellen, Södermalms stadsdelsförvaltning. Syftet med arbetet 2018 var att utveckla ett helhetsperspektiv i stödet för brukare genom att bättre ta tillvara boendestödjare och arbetsterapeuters bägge kompetenser.
- Nya startpunkten, Östermalms stadsdelsförvaltning. Syftet med projektet var att utveckla brukarmedverkan genom att starta en verksamhet i en ny träfflokal som till stora delar ska drivas av brukarna själva.

Slutrapporterna går att ta del av i sin helhet på Kunskapsbanken.

Av ovanstående projekt har Nya startpunkten, Södermalmsmodellen, Samlarteamet, Kristeamet, LIHF, Mätinstrument avseende livskvalitet och Brukarskola på boende- och behandlingsenheten även beviljats medel för att fortsätta driva projekten under 2019.

Inriktning 2020 – FoU-medel för lokala utvecklingsprojekt och studieresor

Av stadens budget för 2019 framgår att ”Verksamheterna ska arbeta systematiskt med verksamhets- och kvalitetsutveckling utifrån kunskapsbaserade arbetssätt och metoder. Utgångspunkten är professionell kunskap som ska samlas systematiskt, kunskap från brukare och invånare samt kunskap från forskning. Därutöver behöver också utvecklas fler innovativa miljöer, i synnerhet inom välfärdsområdet, där medarbetare ges incitament och verktyg att

omsätta goda idéer i konkreta verksamhetsförbättringar och ökad kostnadseffektivitet som kommer stockholmarna till del. Ett viktigt sätt att få in ny kunskap och nya idéer i stadens verksamheter är att delta i projekt med andra parter, vilket kan ge kompletterande finansiering men även möjlighet att utveckla nya lösningar och främja nya innovationer”.

I en del av stadens FoU-arbete avsätts medel för delfinansiering till stadsdelsförvaltningarna för lokala utvecklingsprojekt och för studieresor. De lokala utvecklingsmedlen utbetalas till stadsdelsförvaltningarna och socialförvaltningen, vilka är projektägare och ansvarar för projektledning och eventuell kontraktering av forskare.

Socialförvaltningens avdelning för stadsövergripande sociala frågor ger processtöd till projekten i samarbete med forskarhandledare. Stödet ges utifrån förvaltningarnas behov, inför ansökan, i förstudien och genomförande samt vid implementering av projekt.

Grundtanken med de lokala utvecklingsprojekten är att de ska vara av strategisk betydelse för staden som helhet.

Inriktning för 2020 års medel föreslås vara:

- Underlätta ett mer sammanhållet stöd till den enskilde
- Innovation
- Jämställdhet

Utlysning av lokala utvecklingsmedel

Utlysningen för 2020 års medel föreslås pågå från den 2 maj till den 20 september 2019.

Varje stadsdelsförvaltning kan beviljas medel för högst två lokala utvecklingsprojekt och två studieresor.

Lokala utvecklingsprojekt

Maximalt belopp som ett lokalt utvecklingsprojekt kan beviljas är 500 000 kr. Medlen avser det år de beviljas för och ansökan kan omfatta max ett år i taget. Ett och samma projekt kan beviljas medel högst tre år i rad.

I syfte att skapa så mycket kunskap som möjligt utifrån de årliga FoU-medlen ska de projekt som beviljas medel för år 2020 men av olika anledningar inte kommer göra av med den tilldelade summan meddela socialförvaltningen detta senast den 7 juni 2020.

Medel för studieresor

Socialnämnden har årligen utlyst medel för studieresor. Studieresor ger en möjlighet till praktiskt lärande i dialog med kollegor, med jämförbara arbetsuppgifter eller positioner, i andra städer och länder. Maximalt belopp som en stadsdelsförvaltning kan beviljas för en studieresa är 25 000 kronor.

Socialförvaltningens kunskapsbank

En viktig del av forsknings- och utvecklingsarbetet är att sprida kunskap och erfarenheter om pågående och avslutade projekt och studieresor inom socialtjänsten. I socialförvaltningens kunskapsbank på stadens intranät kan man ta del av projektplaner, förstudier och rapporter, samt reserapporter.

Jämställdhetsanalys

Från år 2018 efterfrågas jämställdhetsanalyser i ansökningar och rapporter kopplade till lokala utvecklingsmedel. Av projekten som pågått under 2018 kan LIHF - Lösningssinriktad intensiv hemmabaserad familjebehandling nämnas. I projektet har man haft en uttalad avsikt att ha ett jämställdhetsperspektiv. Bland annat har man undersökt skillnader i mål och avbrott i behandling utifrån kön och aktivt arbetat med vad man kan göra för att öka jämställdheten i behandlingen. Även inom projektet Södermalmsmodellen har man strävat efter ett jämställdhetsperspektiv och genomfört en jämställdhetsanalys enligt metoden Sjuan.

Stadsdelsförvaltningarna och socialförvaltningen behöver utveckla sitt arbete kring jämställdhetsanalyser varvid jämställdhet föreslås vara en del av inriktningen för år 2020.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att både fortsatt inriktning och tidigare projekt ligger i linje med stadens intention om att verksamheterna ska arbeta systematiskt med verksamhets- och kvalitetsutveckling utifrån kunskapsbaserade arbetssätt och metoder.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förslag till inriktning av FoU-medel för lokala utvecklingsprojekt och studieresor 2020 samt redovisning av lokala utvecklingsprojekt och forskningsrapporter år 2018.

Ärendet delges samtliga stadsdelsnämnder och kommunstyrelsen.

Bilaga

Redovisning av forsknings- och lokala utvecklingsprojekt år 2018.